

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr XVIII/...../09
Rady Gminy Subkowy
z dnia 26 lutego 2009 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WIELKA SŁOŃCA

Wielka Słońca, styczeń 2009 r

1. Charakterystyka miejscowości

1.1. Położenie i przynależność administracyjna sołectwa Wielka Słońca

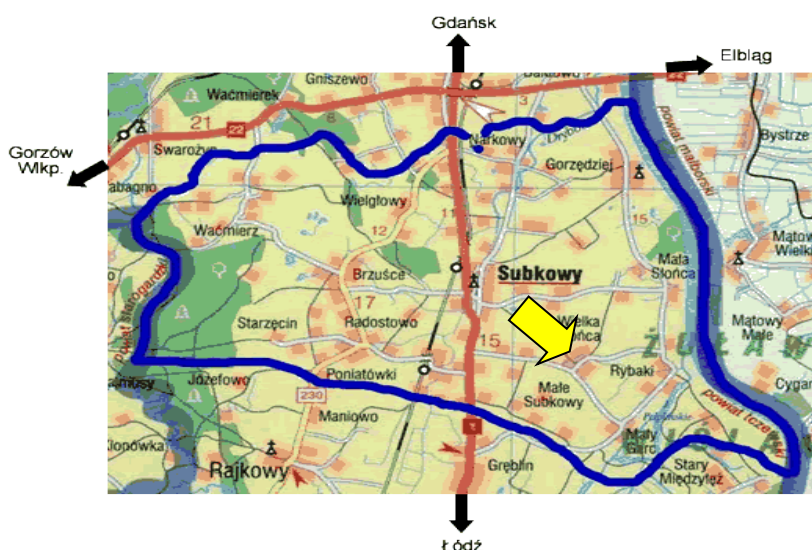
Sołectwo Wielka Słońca, to jedno z 11 sołectw gminy Subkowy. Leży ono pomiędzy biegnącymi równolegle do siebie dwoma drogami:

- powiatową : Tczew – Gorzędziej - Gręblin
- krajową – **drogą nr 1**, Północ – Południe.

Obie, łączy ze sobą 4 kilometrowa kolejna droga powiatowa: Mały Garc – Subkowy, w połowie, której usytuowana jest Wielka Słońca.

Sołectwo połączone jest z sąsiednimi miejscowościami szeregiem dróg:

- powiatową nr 2813 G do miejscowości Mały Garc,
- gminną nr 216010 G do miejscowości Rybaki,
- gminną nr 216026 G do miejscowości Mała Słońca,
- gminną nr 216028 G do miejscowości Subkowy.

Ludność wsi Wielka Słońca

Wielką Słońcę zamieszkuje **246** osób, co stanowi 4,64 % całkowitej liczby populacji mieszkańców gminy. Z przedstawionych danych, zwraca uwagę bardzo nieliczna grupa osób w wieku emerytalnym 12 osób. Pozostała grupa mieszkańców sołectwa to ludzie w większości młodzi oraz w wieku średnim.

Znaczna ilość mieszkańców to ludność napływowa, która zamieszkała tereny sołectwa w okresie międzywojennym i po II wojnie światowej.

Mieszkańcy rdzenni ci jeszcze, sprzed parcelacji międzywojowej oraz ich potomkowie, stanowią w chwili obecnej zdecydowaną mniejszość.

1.2.Historia miejscowości

Nazwa należy do najstarszych na Pomorzu. W dokumentach wydanych za czasów Świętopelka oraz w przywilejach nadanych klasztorowi cystersów pelplińskich wymienia się nazwy: Słanca i Slance. Z nich to wykształciła się obecna nazwa Słońca.

Pierwsze wzmianki o miejscowości sięgają roku 1245 i dotyczą zamku Świętopelka, który stał na wzgórzu panującym nad Wisłą, najprawdopodobniej blisko karczmy w Rybakach (w XIV w. ta warownia książęca już nie istniała). W roku 1280 Mestwin nadaje Małą i Wielką Słońcę biskupowi płockiemu. Data pierwszego wydzierżawienia Wielkiej Słońcy przez Konwent pelpliński nie jest znana. Wiadomo jednak, że w 1414 r. opat Piotr Honigfeld zmienia pierwotnie ustalone zasady dzierżawy.

1.3.Struktura przestrzenna miejscowości

Pierwotnie w granicach wsi znajdowały się trzy majątki ziemskie, z których zachowały się do chwili obecnej 4 budynki. Najstarszym budynkiem wsi jest budynek mieszkalny z I połowy XIX wieku obecnie budynek mieszkalny. Znaczna część mieszkańców sołectwa Wielka Słońca zamieszkuje w tzw. „czworakach”. Jeden z nich wpisany jest do ewidencji zabytków woj. Pomorskiego. Część północna to pojedyncze domy jednorodzinne. Od strony zachodniej i wschodniej Wielka Słońca otoczona jest polami uprawnymi, wśród których mieszczą się malownicze oczka wodne.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1.Dziedzictwo kulturowe

Charakterystyczną cechą dla sołectwa Wielka Słońca jest istnienie wielu miejsc kultu chrześcijańskiego. Są to występujące licznie tzw. „Boże Męki”, czyli polowe kapliczki. Jest ich 3 (trzy) na terenie sołectwa. Historia powstawania polowych kapliczek, sięga lat 90 XIX wieku.

W Gminnej ewidencji zabytków znajdują się 4 budynki mieszkalne z końca XIX wieku, które spełniają nadal funkcje mieszkaniowe.

Obiekty wpisane do Gminnej ewidencji zabytków
– Budynek mieszkalny – z I połowy XIX wieku, ul. Rymarska 3
– Budynek mieszkalny – z końca XIX wieku, ul. Rymarska 2
– Budynek mieszkalny – z końca XIX wieku, ul. Rymarska 1
– Budynek mieszkalny – z końca XIX wieku, ul. Główna 4

2.2.Zasoby przyrodnicze

Cały obszar zajmuje wysoczyzna, którą tworzy przeważnie morena denną falista, z „polami drumlowymi” charakteryzującymi się spadkami terenu od 5% do 20%. Wyróżnia się tu dwa rejonu utworów, różnych genetycznie, na których wykształciły się gleby. W rejonie wysoczyzny morenowej spotyka się głównie gleby brunatne właściwe, brunatne wylugowane, czarne ziemie zdegradowane oraz gleby bielcowe i pseudobielcowe, wykształcone na glinach lekkich, średnich i spiaszczonych, na utworach deluwialnych oraz piaskach gliniastych mocnych. Natomiast w obrebie doliny Wisły wykształciły się przede wszystkim mady rzeczne na utworach holocenijskich, takich jak mady średnie, mady ciężkie i bardzo ciężkie oraz mady lekkie.

2.3.Obiekty i tereny

W części zachodniej wsi w roku 2008 powstał plac zabaw będący pod opieką Domu Kultury w Subkowach. Z inicjatywy grupy nieformalnej Działaj lokalnie działającej w imieniu Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce został on wyposażony. Gmina Subkowy czyni starania. Dzięki staraniom Gminy Subkowy najprawdopodobniej w 2009 r. uda się pozyskać nieodpłatnie własność działki z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych pod budowę boiska wielofunkcyjnego i placu zabaw.

2.4.Infrastruktura społeczna

Na infrastrukturę społeczną wsi Wielka Słońca składa się świetlica wiejska.

Świetlica ta wykorzystywana jest na imprezy okolicznościowe związane ze świętami państwowymi i religijnymi. Organizatorami tych spotkań są Rada Sołecka oraz mieszkańcy wsi.

2.5.Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna na terenie sołectwa Wielka Słońca nie zabezpiecza w pełni potrzeb społeczności. Sieć wodociągowa jest stara i zużyta. Konieczna jest jej modernizacja. Nie ma sieci kanalizacyjnej, ani oczyszczalni ścieków. Zaplanowanie całościowego skanalizowania miejscowości znacznie by ją uatrakcyjniło. Większość mieszkańców posiada zbiorniki na odpady stałe, które są odbierane przez wyspecjalizowane firmy na podstawie zawartych umów. Na terenie miejscowości znajdują się pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (plastik, szkło). Wielka Słońca nie posiada sieci gazowej, jest w sposób wystarczający zabezpieczona w energię elektryczną- choć jest kilka punktów, gdzie ze względu na poprawę bezpieczeństwa przydało by się dodatkowe oświetlenie.

2.6.Gospodarka

Wielka Słońca leży w pobliżu Tczewa (wraz z Pomorską Strefą Ekonomiczną), Pelplina dlatego w miejscowości brak jest zakładów produkcyjnych. Funkcje gospodarcze spełnia zaledwie jeden sklep wielobranżowy.

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Subkowy odnotowano 5 przedsiębiorców z miejscowości Wielka Słońca.

Strukturę rodzaju działalności gospodarczej przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Ilość
Handel	1
Usługi	4

2.7. Rolnictwo

Rolnictwo jest zanikającą formą utrzymania rodziny. Mimo bardzo dobrych gleb zauważa się sprzedaż ziemi lub przekazywanie jej w dzierżawę (starzenie się społeczeństwa, praca w innych sektorach gospodarki). Tym nie mniej rolnictwo w Wielkiej Słońcy stoi na wysokim poziomie i jest źródłem utrzymania dla kilku rodzin.

Poniższa tabela przedstawia ilość i wielkość gospodarstw rolnych w sołectwie

Wielkość gospodarstw	Ilość gospodarstw
Do 1 ha	2
1 ha – 10 ha	8
10 ha – 20 ha	5
20 ha – 50 ha	2
50 ha – 100 ha	-
Powyżej 100 ha	1

2.8. Kapitał ludzki

2.8.1. Zatrudnienie

Na podstawie przedstawionych powyżej informacji stwierdzić można, że struktura zatrudnienia mieszkańców sołectwa jest zróżnicowana.

Mieszkańcy pracują jako:

- rolnicy
- handlowcy
- usługodawcy
- pracownicy umysłowi.

Pozostali to renciści i emeryci oraz osoby bezrobotne.

2.8.2. Bezrobocie

Stopa bezrobocia w powiecie tczewskim wynosi 17,7 %, w gminie 8,7 %.

Zarejestrowani bezrobotni to osoby długotrwale bezrobotne. Część spośród nich rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy ze względów typowo formalnych oraz korzyści wynikające z ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego. Są również tacy, którzy nie widzą potrzeby, ani też konieczności rejestrowania swego bezrobocia. Osoby te zdobywają środki na utrzymanie w szarej strefie zatrudnienia (i/lub) korzystają z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

2.8.3.Organizacje społeczne

Podobnie jak w innych miejscowościach naszej gminy, tak i w Wielkiej Słońcy istnieje spora grupa aktywnych mieszkańców. Działają oni wspólnie z Radą Sołecką wsi Wielka Słońca. Osoby te czynnie włączają się w organizację imprez kulturalnych i rekreacyjnych.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze ➤ walory krajobrazu ➤ walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie) ➤ walory szaty roślinnej ➤ cenne przyrodniczo obszary lub obiekty ➤ świat zwierzęcy (ostoje, siedliska) ➤ osobliwości przyrodnicze ➤ wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) ➤ podłoże, warunki hydrogeologiczne ➤ gleby, kopaliny	 X X	 X X X X	 X X	 X
Środowisko kulturowe ➤ Kościół ➤ walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe ➤ walory zagospodarowania przestrzennego	 X	 X X		
Obiekty i tereny ➤ działki pod zabudowę mieszkaniową ➤ działki pod domy letniskowe ➤ działki pod zakłady usługowe i przemysł ➤ pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe ➤ tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny) ➤ place i miejsca publicznych spotkań ➤ miejsca sportu i rekreacji	 X X X X	 X X	 X	
Gospodarka, rolnictwo ➤ specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) ➤ znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe ➤ możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne	 X X X			
Sąsiedzi i przyjezdni ➤ korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna) ➤ ruch tranzytowy ➤ przyjezdni stali i sezonowi	 X	 X	 X	
Instytucje ➤ placówki opieki społecznej ➤ szkoły ➤ przedszkola ➤ dom kultury	 X X X X			

➤ świetlica wiejska			X	
Ludzie, organizacje społeczne				
➤ KGW	X			
➤ Stowarzyszenia	X			
➤ OSP	X			
➤ Grupy nieformalne	X			
Co ją wyróżnia?	➤ 3 Kapliczki „Boże Męki”; ➤ 4 budynki mieszkalne z XIX wieku			
Jakie pełni funkcje?	➤ Mieszkaniowa;			
Kim są mieszkańcy?	➤ Kociewiaci oraz ludność napływowa; ➤ Rolnicy; ➤ Młodzież; ➤ Osoby bezrobotne;			
Co daje utrzymanie?	➤ Rolnictwo; ➤ Własna działalność gospodarcza; ➤ Zatrudnienie			
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	➤ Rada Sołecka;			
W jaki sposób rozwiązują problemy?	➤ Dyskusje; ➤ Współpraca z Urzędem Gminy; ➤ Własna praca;			
Jaki wygląd ma nasza wieś?	➤ Wieś o charakterze zagrodowym;			
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	➤ Kultywowanie tradycji kociewskich; ➤ Obrzędy religijne; ➤ Odpusty;			
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	➤ Różnorodny, skrajny standard budynków mieszkalnych; ➤ Obejścia z reguły zadbane;			
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	➤ Brak kanalizacji wsi; ➤ Brak oczyszczalni; ➤ Mała ilość chodników, istniejące zaniedbane do modernizacji, ➤ Brak dogodnych dróg dojazdowych do wewnętrznych działek i posesji wsi; ➤ Brak miejsc na uprawianie czynnej rekreacji i sportu;			
Jakie jest rolnictwo?	➤ Wiele małych gospodarstw socjalnych produkujących dla potrzeb własnych;			
Jakie są powiązania komunikacyjne?	➤ Zbyt mała liczba kursów prywatnej linii autobusowej, ➤ Brak połączeń z miejscowością gminną			
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	➤ Indywidualne formy spędzania czasu wolnego; ➤ Zajęcia świetlicowe ; ➤ Udział w aktualnie realizowanych projektach- Działaj Lokalnie			

3. Analiza mocnych i słabych stron

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

3.1.Mocne strony sołectwa Wielka Słońca

- Wewnętrzna szkolna komunikacja autobusowa;
- Brak zakładów zanieczyszczających środowisko,
- Chęć zmiany swego statusu przez osoby bezrobotne;
- Bezrobotni chętni do podjęcia pracy.

3.2.Słabe strony sołectwa Wielka Słońca

- Niedostateczna infrastruktura wsi z punktu widzenia gospodarki i zatrudnienia;
- Zła komunikacja z Tczewem i Pelplinem;
- Bierność i apatia części społeczności sołectwa;
- Bezrobocie;
- Brak skanalizowania sołectwa.

3.3.Szanse sołectwa Wielka Słońca

- Rozwój Tczewa i Strefy Ekonomicznej;
- Rozwój gospodarczy kraju;
- Atrakcyjność turystyczna terenu;
- Dyspozycyjność robocza mieszkańców;
- Pozyskanie środków pomocowych z Unii Europejskiej;
- System stypendialny dla młodzieży wiejskiej;
- Komputeryzacja indywidualnych gospodarstw domowych.

3.4.Zagrożenia sołectwa Wielka Słońca

- Zubożenie społeczności lokalnych;
- Marginalizacja osób bezrobotnych.

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych w latach 2008 – 2015 w miejscowości Wielka Słońca

Karta nr 1

Nazwa	Poprawa infrastruktury turystyczno-rekreacyjno- sportowej
Cel	Rozbudowa placu zabaw, budowa mini boiska do gier zespołowych, zwiększenie elementów małej architektury zieleni
Przeznaczenie	Mieszkańcy sołectwa, osoby z zewnątrz
Harmonogram realizacji	2008 – 2015
Kwota końcowa	200.000 zł
Źródła finansowania	Środki własne, budżet gminy, organizacje pozarządowe, PROW

Karta nr 2

Nazwa	Remont i modernizacja świetlicy wiejskiej
Cel	Zwiększenie funkcjonalności
Przeznaczenie	Mieszkańcy sołectwa, osoby z zewnątrz
Harmonogram realizacji	2009 – 2013
Kwota końcowa	100.000 zł
Źródła finansowania	PROW, środki własne, budżet gminy

Karta nr 3

Nazwa	Modernizacja sieci wodociągowej
Cel	Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa
Przeznaczenie	Mieszkańcy sołectwa
Harmonogram realizacji	2009 – 2013
Kwota końcowa	50.000 zł
Źródła finansowania	PROW, środki własne, budżet gminy

Karta nr 4

Nazwa	Remont chodnika
Cel	Zwiększenie funkcjonalności i bezpieczeństwa
Przeznaczenie	Mieszkańcy sołectwa,
Harmonogram realizacji	2009 – 2013
Kwota końcowa	80.000 zł
Źródła finansowania	środki własne, budżet gminy, PROW

Karta nr 5

Nazwa	Remont drogi gminnej Wielka Słońca - Subkowy
Cel	Poprawa bezpieczeństwa i połączenia z miejscowością gminną. Dojazd do pól uprawnych
Przeznaczenie	Mieszkańcy sołectwa, gminy, turyści
Harmonogram realizacji	2009 - 2011
Kwota końcowa	400.000 zł
Źródła finansowania	Budżet gminy, Wojewódzki Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych